

100 GODINA GIMNAZIJE BIHAĆ

Gradiska Galerija Bihać

100 GODINA GIMNAZIJE BIHAĆ

IZLOŽBA LIKOVNIH RADOVA PROFESORA
I UČENIKA BIHAĆKE GIMNAZIJE, 1911-2011.

Gradska Galerija Bihać

OD 14. 11. DO 10. 12. 2011.

ARS LONGA, VITA BREVIS.
UMJETNOST JE DUGA, ŽIVOT JE KRATAK.

CRTICE IZ STOLJETNE POVIJESTI

Kada bi čuli da netko ustvrđi da je prije jednog stoljeća na početak bihaćkog likovnog života utjecaj došao direktno iz Pariza, te da se on osjeća posredno i do danas, mnogi bi rekli ne – to nije moguće.

A kada bi to sve povezali i sa poviješću Bihaćke gimnazije kroz proteklo stoljeće, izgledalo bi još nevjerojatnije. Ali krenimo redom, a vi na kraju donesite svoj sud.

Pariz, novembar 1913 – juni 1914.

Nakon naukovanja na Krakovskoj akademiji mladi slikar Jovan Bijelić obreo se u Parizu gdje se želio direktno na izvoru upoznati sa sezanskičkim načinom slikanja, u kojeg ga je upućivao njegov krakovski profesor Juzef Pankijevič. Obilazak muzeja i izložbi obogaćuje njegova saznanja stečena na Akademiji. Kratko vrijeme boravi i u ateljeu Đorđa de Kirika. Nakon Pariza odlazi u Prag (april – avgust 1915), u to vrijeme također jedan od evropskih umjetničkih centara, i upisuje se na Carsku i kraljevsku akademiju kod profesora Vlahe Bukovca i Maksa

Švabinskog. Kratko vrijeme boravio je i u Beču. Početak ratnih zbivanja učvršćuje ga u odluci da se povuče u zavičaj, u mir i spokoj, nakon burnog života u evropskim velegradovima. Sem toga, posao u Gimnaziji¹ mu nije oduzimao puno vremena, pa se mogao posvetiti slikanju prekrasnih pejzaža sa Une, bihaćkih gradskih motiva i okolice.

Slikao je neumorno ono što vidi uz pomoć onoga što je do tada naučio i vidio po evropskim muzejima i galerijama, a najviše pod utjecajem majstora iz Eksa.

Slike nastale u Bihaću izlaže na izložbama u Sarajevu, Zagrebu² i Beogradu. Bitno će utjecati na mnoge slikare te na povijest umjetnosti na prostorima Kraljevine Jugoslavije.

Međutim, da se mi vratimo u Bihać i Bihaćku gimnaziju.

Radeći kao nastavnik crtanja, Bijelić je uočio tri talentirana dječaka čije je roditelje savjetovao da djecu upute na daljnje školovanje. Roditelji Muhameda i

¹ Akt Zemaljske vlade u Sarajevu br. 93857/V-3 od 23.IX. 1915. – dekret kojim je postavljen za asistenta crtanja na Velikoj gimnaziji u Bihaću, sa mjesečnom platom od 1600 kruna

² "... On se uvek mnogo razlikovao od drugih kao što se i danas razlikuje. Njegova druga izložba u Zagrebu 1919. godine... bila je za nas sve jedna senzacija. Čudili su se mnogi – otkuda to da jedan naš slikar, inače realista, slika misteriju prirode, borbu dana i noći? Odgovor nije tako težak. Ona tvrdi i opora priroda, gdje se teškom mukom izbija zalogaj crnog hleba; one mrke i tajanstvene planine, duboke provalije; čudne priče u selima uz vreteno, narodna pesma sa svojim čudesima, nešto sveto i tajno što kriju u svojim nedrima gole i sure stene, sitan i nejak čovek prema žezi sunčanoj, prema mrkoj noći i dugim rastegnutim senkama, što padaju, prodrmusaju se i plaše..." (Otvaranje izložbe Jovana Bijelića, govor Tugomira Alaupovića – Politika, 15. IV 1929, 5)

Hakije Kulenovića poslušali su savjet, pa su mladi talenti, nakon školovanja u Beogradu, Parizu i Krakovu, postali slikari. Nažalost, roditelji Sulejmana Delića nisu imali finansijskih mogućnosti da školuju svog sina, ali se prst sudbine ovdje umiješao, pa je mnogo godina kasnije Sulejman svoga sina Muhameda poslao na nakovanje kod nekadašnjeg školskog druga Hakije.

Profesor Hakija Kulenović je najbitnije utjecao na Muhameda Delića da se u svom radu uglavnom opredijeli za slikanje pejzaža, naročito onih uz Unu, ali ne treba zanemariti ni kasniji doticaj Muhameda sa Enverom Krupićem, rođakom po majčinoj strani, koja je iz roda Krupića.

Da krvna zrnca imaju određenu ulogu u prenošenju sklonosti pokazuje i primjer Sadka Hadžihasanovića, sina Muhamedove sestre Dike. Od malih nogu "smetao" je daijdži pri slikanju i upijao prve savjete likovnog zanata. Po vlastitom priznanju, to iskustvo je presudilo u odluci da i on postane slikar, kojeg je život odveo daleko od rodnog grada i domovine.

Ali pošto istinske umjetničke vrijednosti ne poznaju granice, on je i u novoj sredini (Kanada) uspio iznimnim radom i upornošću dostići status vrhunski cijenjenog umjetnika i profesora.

Možda je ipak od svih bivših bihačkih gimnazijalaca najznačajniji pedagoški rad ostvario Dževad Hozo.

Generacije grafičara svladavale su tajne grafičkih umijeća kod ovog svjetski priznatog emeritusa.

Gotovo na istoj ravni je pedagoški i umjetnički rad Boška Karanovića, višedecenijskog profesora beogradske Likovne akademije.

Da li je više naučio kod Hoze ili Karanovića, ili pak od starijeg brata Nusreta, Ahmet Hošić Kamara nije pričao, ali se nemalo iznenadio kada mu je ovo ljeto Stipe Hamulka pokazao radove iz osnovne škole koje je, prepoznajući njegov talent, brižno čuvao više od pola stoljeća.

Nije Hamulka prepoznao talent samo kod njega, u svom dugogodišnjem pedagoškom radu presudno je utjecao na mnoge mlade da njihovo opredjeljenje u životu bude umjetnost.

U Bihaću je boravio svega nekoliko godina i onda misteriozno nestao Aleksandar Bojko . Ostavio je u Bihaću nekolicinu radova koji dokazuju da se radilo o izvanrednom umjetniku, a kasnijim djelovanjem u Banjoj Luci iskazao se i na mnogim drugim poljima, kao fotograf, snimatelj i kolekcionar.

Mnogo je Biščana otišlo u svijet. Neki su osjetili da ih "guši" mala sredina pa su išli dalje, a neki su, zaljubljeni u voljene žene, mijenjali sredinu.

Redžo Kolaković je u Mariboru, a Budislav Vlaisavljević Modri u Parizu, i danas sa sjetom slika Unu – Slapjku.

Najmlađi su još u Bihaću, Sej Ramić, nekada učenik a danas profesor Gimnazije, i Adnan Dupanović, Kamarin učenik, rade, slikaju i još se dokazuju.

JOVAN BIJELIĆ

PROFESOR

Rođen je u Reveniku kod Bosanskog Petrovca 1884. godine. Učio slikarstvo tri godine kod J. K. Janovskog u Sarajevu, zatim na Akademiji likovnih umjetnosti u Krakovu (1909-1913) kod profesora: T. Axentowicza, L. Wyczolkowskog, Weisa, Komackog i J. Pankiewicza, dva semestra proveo je u Parizu (1913/14) na Academie de la Grande Chaumiere (profesor G. De Chirico). Na Akademiju u Krakovu vratio se 1914. godine, a 1915. godine prelazi u Prag kod profesora V. Bukovca. Od septembra 1915. godine do kraja 1919. godine radio je kao profesor Gimnazije u Bihaću, a poslije se seli u Beograd gdje živi do smrti 1964. godine. Bavio se i scenografijom.

Gruž, ulje na platnu, 38x62,5 cm, 1914. godina, sig.d.l.u.

Portret Teodore Vajs, ulje na platnu, 90x70,5cm, 1934. godina, sig.g.d.

ALEKSANDAR BOJKO

PROFESOR

Rođen je u Foči 1896. godine. Kraljevsku umjetničku školu u Beogradu završio je 1927. godine. Iz Bihaća se seli u Banju Luku, gdje također radi u Gimnaziji i Višoj pedagoškoj školi. Pored slikarstva bavio se fotografijom i filmom i pionir je u ovim oblastima u Bosni i Hercegovini. Umro je u Banjoj Luci 1969. godine.

Mlinovi u Kostelima, crtež olovkom, 38x50cm, sig. d.l.u.

Mrtva priroda, ulje na lesonitu, 37x50cm, sig.d.l.u.

HAKIJA KULENOVIĆ

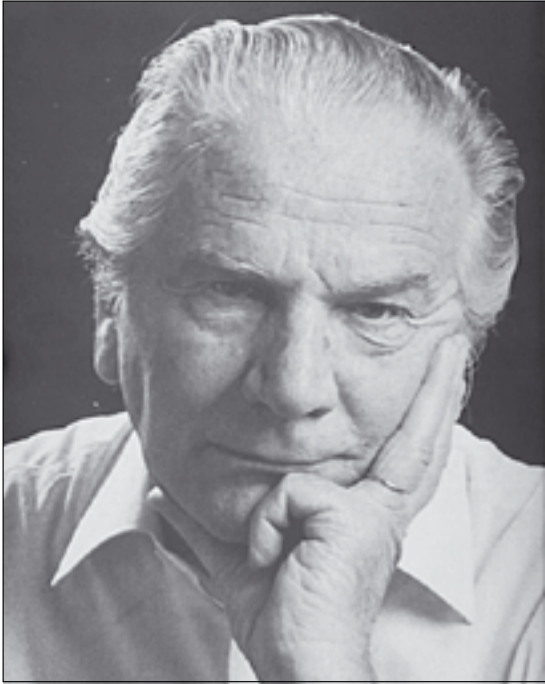
UČENIK

Rođen 1905. godine u Bosanskom Petrovcu. Gimnaziju je pohađao u Bihaću i Sarajevu. Utjecaj profesora crtanja u Bihačkoj gimnaziji Jovana Bijelića bio je presudan za njegov umjetnički put. 1928. godine završava Umjetničku školu u Beogradu, a nakon toga studijski boravi u Italiji, Francuskoj i Njemačkoj. Nakon Drugog svjetskog rata živi u Sarajevu, gdje se pored slikarstva zapaženo bavi i pedagoškim radom kao profesor Više pedagoške škole Sarajevo. Umro je 1987. godine.

Jesen pod Ivanom, ulje na platnu, 70 x 95,5 cm, 1978. godina, sig. d.d.u.

Cvijeće, suhi pastel, 53x42cm, 1970. godina, sig.d.d.u.

ENVER KRUPIĆ

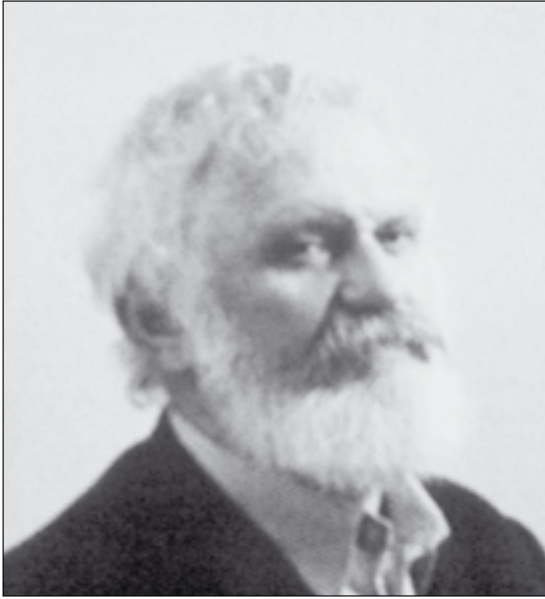
UČENIK

Rođen u Bosanskoj Krupi 1911. godine. Akademiju likovnih umjetnosti Zagreb upisao 1932. godine, a diplomirao na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu 1937. godine. Specijalku radio na Ec.Nat. Supérieure des Beaux-Arts u klasi akademika Fernanda Sabattéa. Bavio se pedagoškim radom. Dobitnik je mnogih priznanja i nagrada, uvršten je u Enciclopedia Universale-SEDA-Della Pitture Moderna, Milano 1969. Umro u Bihaću 1992. godine.

Portret Emire, ulje na platnu,
100x80cm, bez signature

Mostar, ulje na platnu, 89x116cm, 1959.
godina, sig.d.d.u.

BOŠKO KARANOVIĆ

UČENIK

Rođen je u Bosanskoj Krupi 1924. godine. Upisao je Gimnaziju u Bihaću, a maturirao u Beogradu 1943. godine. Fakultet likovnih umjetnosti završio je u Beogradu 1948. godine, a naredne godine završio je grafičku specijalku kod profesora Mihajla Petrova. Na istom fakultetu zapošljava se i radi do penzionisanja 1989. godine. Dobitnik je mnogih priznanja za stvaralački i društveni doprinos. Jedan je od osnivača Likovne kolonije "Krušnica". Umro je u Beogradu 2009. godine.

Srebrna grana, bakropis – akvatinta, 63,5x38,5cm, 1970. godina, sig. d.d.u.

Pijaca u Cazinu, linorez, 67x42cm, 1955. godina, sig.d.d.u.

MUHAMED DELIĆ

UČENIK I PROFESOR

Rođen 1932. godine u Bihaću. Slikarski odsjek Pedagoške akademije u Sarajevu završio je 1956. godine kod profesora Hakije Kulenovića. Osnivač je i prvi predsjednik Kluba likovnih radnika Bihaća. Bavio se pedagoškim radom. Dobitnik je mnogih nagrada i priznanja za slikarski, pedagoški i društveni rad. Živi i radi u Bihaću.

Una u Orljanima, ulje na kaširanom platnu, 65x82cm, 1988. godina, sig.d.d.u.

Zima na Uni, ulje na platnu, 80x92cm, 1989. godina, sig.d.d.u.

BUDISLAV VLAISAVLJEVIĆ MODRI

PROFESOR

Rođen 1933. godine u Trnavcu, nedaleko od Plitvica, Hrvatska. Srednju školu primijenjenih umjetnosti završio je u Sarajevu 1953. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio u Zagrebu 1963. godine u klasi profesora Marina Tartaglie i Krste Hegedušića. Po završetku studija živio i radio u Bihaću i na Plitvičkim Jezerima. Od 1968. godine živi i radi u Parizu.

Stari grad, ulje na platnu, 60x90cm, sig.d.d.u.

Una – Slapojka, akrilik na papiru, 62x46cm, 2011. godina, sig.d.d.u.

STIPE HAMULKA

UČENIK

Rođen je 1936. godine u Velikoj Kladuši. Završio studij na Pedagoškoj akademiji, smjer Likovna umjetnost, u Splitu i Zagrebu u klasi profesora Ante Kaštelančića i Mladena Veže. Član je ULUBiH-a. Bavio se pedagoškim radom. Dobitnik je nekoliko nagrada u zemlji i inostranstvu za stvaralački, društveni i pedagoški rad. Živi i radi u Bihaću.

Pejzaž sa Une, 65x90cm, ulje na platnu, 1986. godina, sig.d.d.u.

Odrazi, ulje na platnu, 100x170cm, 1983. godina, sig.d.d.u.

DŽEVAD HOŽO

UČENIK

Rođen 1938. godine u Užicu. Akademiju likovnih umjetnosti u Ljubljani završio je 1963. godine, a grafičku specijalku zaključio 1965. godine kod prof. Rike Debenjaka. Redovni je član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i profesor emeritus Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo. Objavio je nekoliko knjiga iz oblasti tehnologije i historijata grafike. Svjetski je priznat i višestruko nagrađivan umjetnik.

Dan 51, kombinovana tehnika – unikatni otisak, 80x60cm, 92-94. godina, sig.l.s.

Spoznanje unutarnjeg, kombinovana tehnika, 75x52cm, 1971. godina, sig.d.s.

REDŽO KOLAKOVIĆ

UČENIK

Rođen je 1938. godine u Ćukovima pored Bihaća. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani 1968. godine u klasi prof. Gabrijela Stupice, a slikarsku specijalku zaključuje 1968. godine u klasi prof. Maksima Sedeja. Pored slikarstva bavio se i dizajnom. Dobitnik je više priznanja i nagrada za stvaralaštvo i slikarstvo. Živi i radi u Mariboru.

Izgubljeni san, ulje na platnu,
110x90cm, 2000. godina, sig.d.d.u.

Bez naziva, ulje na platnu,
105x130cm, sig.d.d.u.

NUSRET HOŠIĆ STIPICA

UČENIK

Rođen 1940. godine u Bihaću. Iz Gimnazije Bihać nastavlja školovanje na Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti u Sarajevu. Radio je kao likovni pedagog, a kasnije kao tekstilni dizajner u "Kombiteksu" Bihać. Umro je 1994. godine u Bihaću.

Iz ciklusa "Svemirski jahači", ulje na platnu, 99x120cm, 1986. godina, sig.d.d.u.

Bez naziva, ulje na platnu, 110x120cm, 1985. godina, sig.d.d.u.

AHMET HOŠIĆ KAMARA

PROFESOR

Rođen 1953. godine u Bihaću. Akademiju likovnih umjetnosti, odsjek Grafika, završio u Sarajevu kod profesora Halila Tikveše i Dževada Hoze, a grafičku specijalku završio na Fakultetu likovnih umjetnosti Beograd kod profesora Boška Karanovića i Emira Dragulja. Višestruko je nagrađivan umjetnik. Od 1994. godine živi i radi u USA.

Mrijest mrena, crtež, 68x97cm, 1990. godina, sig.d.s.

Na vašaru, bakropis i akvatinta, 56x76cm, 1989. godina, sig.d.s.

SADKO HADŽIHASANOVIĆ

UČENIK

Rođen je u Bihaću 1959. godine. Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu završio je 1982. godine u klasi prof. Milivoja Unkovića. Magistrirao je 1984. godine na Fakultetu likovnih umjetnosti Beograd u klasi prof. Radenka Miševića. Član je i osnivač grupe "Zvono". Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja u zemlji i inostranstvu. Od 1993. godine živi i radi u Kanadi.

Crvena noga, ulje na platnu, 124x178cm, 1982. godina, sig. d.d.u.

Govornik sa dugim mikrofonom, ulje na platnu, 135x160 cm, 1982. godina, sig.d.d.u.

SEJ RAMIĆ

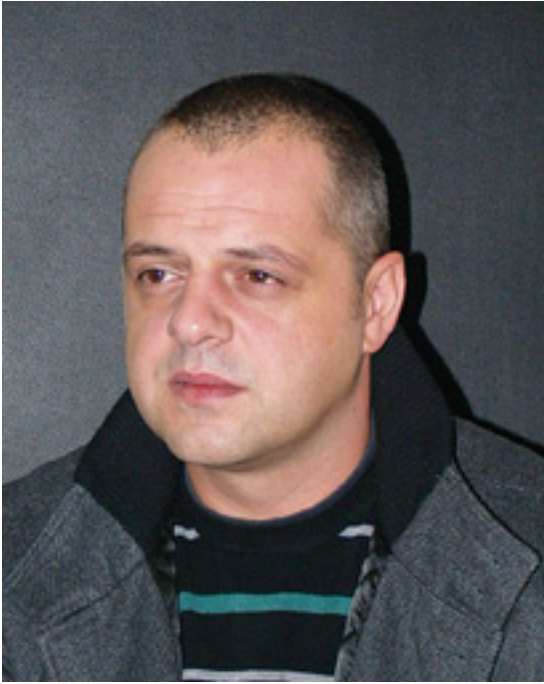
UČENIK I PROFESOR

Rođen je u Bosanskom Petrovcu 1961. godine. Osnovnu školu pohađao je u Sarajevu i Bihaću, a Gimnaziju završio u Bihaću 1979. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je 1983. godine u klasi prof. Seida Hasanefendića Trabzona. Pored slikarstva bavi se i pedagoškim radom. Od 1994. godine radi u Gimnaziji.

Enterijer, pastel, 70x50cm,
2011. godina, sig.d.d.

Životni put Špire Guberine, pastel,
70x50cm, 2011. godina

ADNAN DUPANOVIĆ

UČENIK

Rođen u Bihaću 1978. godine. Akademiju likovnih umjetnosti Sarajevo, u klasi prof. Nusreta Pašića, upisao je 1996. godine, a diplomirao 2001. godine u klasi prof. Avde Žige. Radio je kao profesor stručno-teorijske nastave u JU "Umjetnička škola" Bihać, nakon čega se zapošljava u JU "Gradska galerija" Bihać. Bavi se slikarstvom i grafikom.

Crn oblak, akrilik na platnu, 70x100cm, 2011. godina, sig.d.d.u.

Anatomija crteža, akrilik na platnu, 50x70cm, 2011. godina, sig.d.d.u.

Gradska galerija Bihać

Autori izložbe
Nermin Delić i Adnan Dupanović

Izdavač
Gradska galerija Bihać
www.ggbihac.ba

Za izdavača
Adnan Dupanović

Štampa
Grafičar Bihać

Tiraž
500 primjeraka

Izložba je realizirana zahvaljujući susretljivosti i ljubaznosti JU Muzej USK-a, Bošnjačkog instituta Fondacija Adila Zulfikarpašića, JU Gradska galerija Bosanska Krupa, te porodica Kerstner, Majanović, Ibrahimpašić, Ivanović, Lonić, Delić i Hošić, kojima se ovom prilikom srdačno zahvaljujemo.

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Handwritten notes and signatures]
A. F. I. Department 8
rücklichtung im
pro 1912.
A. e. I. Rechn. Dept.
[Signature]

April 1911.

[Handwritten mark]

E. N. 3m

aktivieren.
keit noch innerhalb einer
Untersuchung in Binn
willigkeit der Reg. ge
mehmedovic reflektierend,
kung des Landtagsmitglied
Baton Pitner auf eine
Landtags vom 16/III. hat Sekt
ten. d. i. in der LXXIV Sit
Vorher, d. i. hat Sekt
Binn und dann in Trvnik zu
nassen, und zwart in erster Reihe
wird eingeladen, je eher noch 2 G
22/III 1911 (Sitzung LXXVII): Die I
P. d. Resolution des b. n. Landtags

37/I-G. vom 1/IV 1911.

ivierung eines Gymnasiums
ung, Sarajevos: 21037/I-G.
pr. 1/IV. 1911 d. d. 1/IV.

1911 d. d. 1/IV.

in Anglegenheiten
Bosniens und der Herzegovina

Erreichung